

VERSLAG VAN HET 91STE VERENIGINGSJAAR

1 AUGUSTUS 2015-31 JULI 2016

Kees Garst

Bestuur

Bij aanvang van dit verenigingsjaar bestond het dagelijks bestuur uit Swier Garst (voorzitter), Kees Garst (secretaris) en Gert de Kleuver (penningmeester). Het algemeen bestuur bestond, naast de leden van het db, uit Ebrina Smallegange, Marianne Lambriex, Douwe van der Kooij, Lidy Wesker, Henk Rozenhart, Henk van der Kooij, Ab van der Roest en Christiaan Boudrie.

Tijdens de jaarvergadering van 7-11-2015 namen de vier laatstgenoemde bestuursleden afscheid en werden Wim Caspers, Tanja Groenendaal, Gert Treurniet en Michiel Doorman in hun plaats benoemd. Tijdens dit verenigingsjaar heeft het bestuur Ebrina Smallegange benoemd als vicevoorzitter. Het bestuur werd ook dit jaar weer ondersteund door de beleidsmedewerkster Heleen van der Ree. Het algemeen bestuur is dit verenigingsjaar tien keer bij elkaar gekomen, het dagelijks bestuur daarnaast eveneens nog tien keer. Aan het eind van dit verenigingsjaar telt de vereniging 2842 leden, waarvan ruim 2500 leden werkzaam zijn in het voorgezet onderwijs. 260 leden hebben hun lidmaatschap om uiteenlopende redenen opgezegd en er zijn 441 nieuwe leden bijgekomen.

Jaarvergadering/studiedag

De voorbereiding van de jaarvergadering/studiedag op 7-11-2015 vroeg aan het begin van het verenigingsjaar veel aandacht. Rond het thema 'voor de verandering' werden vrijwilligers gezocht voor het geven van lezingen en workshops. De jaarmarkt werd door Ruud Jongeling georganiseerd. De organisatie van het studiedagdeel lag dit jaar voor het laatst in handen van Marianne Lambriex en door de belangeloze inzet van vele vrijwilligers werd ook deze editie weer een succes. Tijdens de jaarvergadering is afscheid genomen van een aantal bestuursleden. Naast de vaststaande agendapunten is ook een voorstel tot aanpassing van de statuten met de vereiste meerderheid aangenomen. Deze dag kan zich nog steeds in een toenemend aantal deelnemers verheugen.

Bestuursvergaderingen

Naast het bespreken en afhandelen van lopende zaken werd tijd ingeruimd om met elkaar van gedachten te wisselen over thema's als: examens havo/vwo, (digitale) examens op het vmbo, wiskunde op mbo en hbo, communicatie met de leden, onderwijs 2032. De diverse achtergronden en werkvelden van de bestuursleden dragen bij aan genuanceerde dialogen.

Aandacht voor vmbo en onderbouw havo/vwo

De grootste groep leerlingen in het voortgezet onderwijs (vmbo) krijgt niet als vanzelf de aandacht die ze verdient. Het vraagt een doelbewuste inzet om het belang van goed (wiskunde) onderwijs voor deze groep onder de aandacht te brengen van beleidsmakers. Maar ook de docent die op het vmbo wiskunde geeft is niet gemakkelijk te bereiken, mede omdat het vak wiskunde in die afdeling niet altijd door bevoegde wiskundeleraars wordt gegeven. Op diverse manieren probeert de NVvW deze docenten te bereiken.

In samenwerking met SLO, APS en de werkgroep vmbo heeft de NVvW dit jaar een conferentie voor vmbo en onderbouw havo/vwo georganiseerd die goed bezocht en gewaardeerd werd.

Zorg over de zorgvuldigheid in vraagstelling en uitvoering van het digitale vmbo bb/kb examen en het niet openbaar zijn van de examenvragen, hebben tot een enquête geleid, waarvan de uitslag gebruikt wordt in overleg met beleidsmakers en CvTE.

De facebookpagina 'wiskundeleraar', ondersteund door de NVvW, biedt docenten praktische lesideeën voor genoemde doelgroep.

Onderwijscoöperatie, FvOv en Platform VWO

De NVvW heeft via deze gremia haar stem als vakinhoudelijke vereniging regelmatig laten horen. In de dialoog rond Onderwijs 2032 is, mede door inspanningen van de NVvW, een verdiepingfase

geïnitieerd, waarin een grotere rol voor de vakinhoudelijke verenigingen is afgedwongen.

Een enquête over het omdraaien van 1e en 2e correctie is op initiatief van de NVvW ook uitgezet onder vakken die aanvankelijk niet meededen.

Afgevaardigden van de NVvW hebben zitting in commissies die zich bezighouden met de positie van de beroepsgroep en het lerarenregister.

Nieuwe werkgroepen

Twee nieuwe werkgroepen zijn toegevoegd aan de verzameling. De werkgroep wiskunde voor morgen is een gezamenlijke werkgroep van NVvW en NVORWO en houdt zich o.m. bezig met de vraag wat leerlingen, in basis- en voorgezet onderwijs, op het gebied van rekenen/wiskunde moeten leren in een maatschappij waarin rekenwerk in toenemende mate wordt overgenomen door machines.

Nadat de stichting WisBase is opgeheven is de werkgroep WisBase onderdeel van de NVvW geworden om daarmee de continuïteit van deze databank voor toetsen te waarborgen.

Contacten met zusterorganisaties

De NVvW streeft naar goede contacten met andere vakinhoudelijke verenigingen om gezamenlijke belangen sterker in te brengen in overleggen, zonder de eigenheid te verliezen en om op een nuttige manier gebruik te kunnen maken van elkaars organisatie.

Zo is met NVON o.m. gesproken over het gezamenlijk organiseren van de cursus 'hoe kijk je een examen na'. Met NVORWO is het initiatief ontstaan om te komen tot een praktische handreiking voor docenten rekenen/wiskunde onderwijs op het grensgebied groep 7/8 – klas 1/2.

Ook met de vakvereniging I&I (informatiekunde) is contact gelegd.

Contacten met CvTE

Gedurende het afgelopen verenigingsjaar zijn er diverse bijeenkomsten geweest van het bestuur met vertegenwoordigers van de CvTE. In een goede sfeer is gesproken over diverse zaken rond examens havo/vwo, zoals de communicatie rond de examenstand van de GR, over nauwkeurigheid en afronding, vaststelling n-term. In besprekingen over de (digitale) examens vmbo is o.m. aandacht gevraagd voor de nauwkeurigheid in vraagstelling in examens en de onwenselijkheid van het niet kunnen inzien van digitale bb-kb examens. Inmiddels komen er, mede onder invloed van de druk vanuit de vereniging, meer mogelijkheden voor docenten en leerlingen om zich op digitale examens voor te bereiden. Ook de rekenexamens waren onderwerp van gesprek. De CvTE gebruikt dit soort bijeenkomsten o.m. om regelingen toe te lichten en te horen welke geluiden uit het veld komen.

In een overleg over de diagnostische tussentijdse toets (DTT) heeft de NVvW steeds gepleit deze toets niet verplicht te stellen. De autonomie van de docent voor het vormgeven van het wiskunde-onderwijs is een groot goed dat naar onze mening in gevaar komt als de dtt verplicht gesteld wordt. In algemene zin staat de NVvW op het standpunt dat digitale toetsing van wiskundekennis en vaardigheden de denkstappen van de leerlingen en de creativiteit niet mag beteugelen.

Initiatieven op gebied van (na)scholing

Met ingang van dit verenigingsjaar geldt voor havo en vwo een vernieuwd examenprogramma.

De NVvW ondersteunt de leden door het geven van voorlichting over de nieuwe onderdelen van het programma en door het aanbieden van workshops voor docententeams over de nieuwe onderdelen, zoals statistiek met grote databestanden, wiskundige denkactiviteiten en analytische meetkunde.

Ter voorbereiding op het examenjaar is voor docenten een miniconferentie statistiek voor HAVO wiskunde A georganiseerd die zeer goed bezocht werd.

Ook de miniconferentie Onderwijs meets Onderzoek, waarin onderzoekers op het gebied van wiskundedidactiek en docenten resultaten van onderzoek en ervaringen uit de dagelijkse praktijk met elkaar konden uitwisselen, werd goed bezocht.

De cursus 'hoe kijk je een examen na' is dit verenigingsjaar voor de laatste keer in de huidige vorm aangeboden. Met de komst van de nieuwe examenprogramma's voor havo en vwo wordt ook gekeken naar een andere organisatorische opzet van deze cursus.

Contacten met OCW en politieke partijen

In het afgelopen verenigingsjaar heeft het bestuur over verschillende onderwerpen contact gehad met medewerkers van OCW en met vertegenwoordigers van politieke partijen.

In de gesprekken over rekenen blijft de NVvW haar bezwaren tegen de rekentoets kenbaar maken, maar richt haar aandacht eveneens op het tot stand brengen van goed rekenonderwijs en wat daarvoor nodig is. De NVvW was een van de partijen die betrokken was bij het opstellen van de rekenagenda, maar heeft deze niet ondertekend vanwege de bezwaren tegen het gehanteerde uitgangspunt (de rekentoets).

Ook in de discussie over digitale wiskunde examens voor het vmbo heeft de NVvW haar bezwaren voor het voetlicht gebracht. Benadrukt is dat er voor de leerlingen meer oefenmogelijkheden moeten komen en dat de geheimhouding van deze examens een goede correctie van het examenwerk in de weg staat. In het komende jaar zal gekeken worden hoe de aangekondigde verruiming in regelgeving rond deze examens in de praktijk vorm krijgt.

Daar waar mogelijk wordt naar voren gebracht dat het wiskunde programma voor het vmbo aan herziening toe is. Deze geluiden worden wel gehoord, maar stelselmatig ondergebracht binnen de discussie rond Onderwijs 2032.

Onderwijs 2032

Via diverse gremia praat de NVvW mee over het rapport Onderwijs 2032, waarin adviezen staan voor onderwijs in de nabije toekomst waarmee leerlingen toegerust worden om te kunnen functioneren in een sterk veranderende maatschappij. Via het IOBT levert de NVvW input voor de discussie als het gaat om de belangen van onderwijs in de bètawetenschappen. Via FvOv en het Platform VVVO is een grotere rol voor vakinhoudelijke verenigingen bepleit, hetgeen geleid heeft tot het instellen van een tussenfase waarin vakverenigingen met leden kunnen gaan discussiëren over diverse aspecten van het advies.

Communicatie

In het bestuur is met regelmaat gesproken over de wijze waarop de leden geïnformeerd en betrokken kunnen worden bij de discussie rond diverse onderwerpen. Maandelijks verscheen de nieuwsbrief, waar in de rubriek 'van de bestuurstafel' aandacht gegeven is aan onderwerpen die in het bestuur zijn besproken.

Daarnaast informeert de nieuwsbrief de leden over actuele zaken betreffende de OnderwijsCoöperatie, FvOv, Platform VVVO en andere belangenorganisaties.

Het vakblad Euclides is ook deze jaargang 7 maal verschenen met achtergrondartikelen over wiskunde en onderwijs.

Via de website kunnen leden zich op de hoogte stellen van allerlei ontwikkelingen. De websites van de werkgroepen die gelieerd zijn aan de vereniging zijn helaas niet allemaal voorzien van actuele informatie. Het forum is ook weer intensief gebruikt rond de examentijd. Om meningen van leden te peilen is een begin gemaakt met het uitzetten van polls.

De werkgroepen

vmbo

De werkgroep vmbo heeft zich vernieuwd en is meer dan ooit een werkgroep voor en door vmbo-docenten. De werkgroep heeft een vmbo/hv-onderbouw-conferentie georganiseerd, die op 24 januari 2016 door bijna honderd mensen werd bezocht. Verder organiseerde de werkgroep, in samenwerking met het CvTE, op 24 juni 2016 examenbesprekingen voor vmbo-docenten over de digitale examens van dit schooljaar. De werkgroep werkt mee aan een conferentie over de overgang primair onderwijs – voortgezet onderwijs (vmbo) van de NVORWO en de NVvW.

Verder plaatsen leden van de werkgroep regelmatig artikelen in Euclides. Hiermee proberen we Euclides ook voor vmbo-docenten aantrekkelijk te maken.

De werkgroep heeft zich gebogen over Ons onderwijs 2032 en het bestuur van de NVvW daarover van advies gediend.

Is dit wat vmbo-docenten die lid zijn van de NVvW van ons verwachten? Dat hopen we natuurlijk wel maar om daar een beter beeld van te krijgen ontvangen de tweedegraadsdocenten die lid zijn van de NVvW aan het begin van het nieuwe schooljaar een uitnodiging om een enquête in te vullen. De vragen in de enquête gaan over wat men verwacht van de werkgroep vmbo en welke keuzes de werkgroep zou moeten maken.

Zo worden we nog meer een werkgroep voor en door vmbo-docenten!

havo-vwo

Afgelopen jaar is de werkgroep vier keer bijeen geweest. In oktober, januari, maart en juni.

De gemiddelde opkomst was acht personen. Er is een nieuwe lid bij gekomen.

Een lid heeft ons verlaten.

We hebben antwoorden gegeven op vragen die we vanuit het bestuur kregen o.a. over de term 'herschalen' waarover op het forum een discussie ontstond.

Ook vroeg het bestuur onze medewerking bij de conferentie over statistiek.

We hebben toegezegd dat we op de komende studiedag een aantal workshops gaan geven waarin ook naar voren komt waar de werkgroep zich mee bezighoudt.

We zijn betrokken bij de werkgroep 'onderweg naar 2032'.

We hebben gesproken over de rekentoets. We hebben de veranderingen gesignaleerd die telkens zijn doorgevoerd.

We hebben uitgezocht hoe op scholen het nieuwe wiskunde C-programma wordt ingepast in het rooster en daar een artikel over gepubliceerd in Euclides

We hebben geïnventariseerd hoe op scholen de grafische rekenmachines werden gecontroleerd voor het Centraal Schriftelijk Examen, en daar een stukje over geschreven.

We hebben gepraat over de veranderde correctiemodellen, met name waar het de GR betreft.

De werkgroep heeft over kleine didactieken gesproken en er ook over gepubliceerd in Euclides.

De meeste van de genoemde onderwerpen komen ook het komende jaar weer op de agenda.

We proberen meer van onze werkzaamheden op de website te plaatsen.

Wiskunde voor Morgen

De werkgroep (isn) is in het afgelopen schooljaar vijf keer bij elkaar gekomen (7/10/15, 16/12/15, 18/02/16, 12/04/16 en 8/06/16). Hierbij is gewerkt aan de vraag hoe het reken- en wiskunde onderwijs zo kan worden ingericht dat het de leerlingen van nu adequaat voorbereidt op het participeren in de maatschappij van morgen en hoe we dit thema op de agenda kunnen krijgen.

In het najaar van 2015 is door de, toen nog informele, werkgroep Wiskunde voor Morgen besloten de verenigingen NVvW en NVORWO te vragen of zij een gezamenlijke werkgroep van beide verenigingen kan worden. Er is contact gelegd met de besturen en begin 2016 is Wiskunde voor Morgen daadwerkelijk een werkgroep van beide verenigingen geworden.

In oktober 2015 is een notitie opgesteld als reactie op het 'Hoofdlijnadvies' van het Platform Onderwijs2032. Naast aandacht voor de ontwikkelingen rond Onderwijs2032 is er gewerkt aan de vraag hoe de – voor de toekomst wenselijke – veranderingen zo kunnen worden beschreven dat daarmee een stimulans kan worden gegeven aan de discussie over het wiskundeonderwijs voor de toekomst. De werkgroep heeft zich daarbij gericht op het onderwerp statistiek. Dit heeft verschillende interne notities opgeleverd.

Verder is er actief ingezet op conferentiebijdragen.

Op de Studiedag van de NVvW 2015, zijn twee werkgroepen en een plenaire lezing verzorgd. Op de Panama Conferentie 2016, zijn conferentie-brede discussiegroepen georganiseerd rond het thema, 'Reken-wiskundeonderwijs voor 2032', aangevuld met een reflectie en vooruitblik, en een werkgroep over hoe reken-wiskundeonderwijs voor 2032 op de agenda te krijgen.

Op de Nationale wiskunde Dagen 2016, is een werkgroep verzorgd.

Tijdens de 'Oploop' van de Stichting Innovatie Onderwijs in Betàwetenschappen en Technologie (IOBT) een werk-/discussiegroep verzorgd.

Ten slotte heeft een van de werkgroepen op de Studiedag geresulteerd in een artikel in Euclides.

WGRWO

De WGRWO hield haar 21e symposium, met als titel Vierhonderd jaar Meetkundeonderwijs, op 19 september 2015. Het symposium werd met ruim veertig deelnemers uitstekend bezocht; de keuze voor een datum in september heeft goed uitgepakt.

De geplande bestuursvergadering van 23 november kon om trieste redenen niet doorgaan: de oprichter en vele jaren de motor van de HKRWO/WGRWO, Ed de Moor, kreeg enkele dagen daarvoor een ernstig herseninfarct. Hoewel hij inmiddels in aanzienlijke mate is hersteld, heeft hij toch nog te maken met grote beperkingen. De bestuursvergadering is nu gehouden op 27 januari en was vooral gewijd aan de voorbereiding van het 22e symposium. Dit zal plaatsvinden op zaterdag

17 september 2016, met als titel: Competities en Competenties. Door het uitstel van de bestuursvergadering is ook de nieuwsbrief, nummer 22 alweer, later dan gewoonlijk verzonden, nu begin februari 2016. De WGRWO heeft, mede namens de NVvW en in samenwerking met het Freudenthal Instituut en het Descartes Centre (beide Universiteit Utrecht), de organisatie van de vijfde ICHME (International Conference on the History of Mathematics Education) op zich genomen. Deze zal worden gehouden van 19-22 september 2017 in Utrecht. De voorbereidingen daarvoor lopen goed, mede door de prima ondersteuning vanuit de NVvW.

De WGRWO streeft naar uitbreiding van haar werkterrein met het Gebruik van de geschiedenis van de wiskunde in het wiskundeonderwijs. Er worden voorbereidingen getroffen om een eerste aanzet daartoe te geven op de jaarvergadering van de NVvW op 5 november 2016.

Landelijke Werkgroep HBO Wiskunde (LWHW)

De LWHW is in 1999 opgericht door wiskundedocenten uit het hbo, omdat zij zich zorgen maakten over de positie van het vak wiskunde binnen de hogere beroepsopleidingen. Sinds twee jaar maakt ook een mbo-docent deel uit van de werkgroep.

In het afgelopen jaar hebben we ons vooral beziggehouden met de wiskunde aan de instroomkant in het hbo, namelijk de instroom vanuit het mbo en het nieuwe programma op de havo.

De nieuwe kwalificatiestructuur van het mbo biedt mogelijkheden om in een keuzedeel aandacht te besteden aan wiskunde voor doorstroom naar het hbo.

Voor het hto bestaat met ingang van studiejaar 2016-2017 een goedgekeurd keuzedeel, gebaseerd op onze kennisbasis voor wiskunde in het hto. Op informele wijze bieden wij verder hulp en ondersteuning bij het ontwikkelen van lesmateriaal, o.a. door het verzamelen en toegankelijk maken van voorbeeldtoetsen. Voor het heo is een aanvraag voor een keuzedeel in voorbereiding. De omvang van een keuzedeel is minimaal 240 SBU, en dat is meer dan we op basis van onze kennisbasis voor wiskunde in het heo nodig vinden. Om die reden wordt geprobeerd om een combinatie met het vak economie uit te werken.

Tegelijkertijd is het programma van de bètavakken op de havo veranderd en dit heeft gevolgen voor de instroom in het hbo. Samen met SLO is een conferentie georganiseerd op 28 september 2016, waarin de gevolgen en mogelijkheden van die nieuwe programma's voor het hbo centraal staan.

Onze eerder geplande conferentie, op 9 maart 2016, zou gaan over de zoektocht naar de wiskunde die nodig is om in de beroepspraktijk te kunnen werken met de daar gebruikelijke ICT-hulpmiddelen. Met pijn in ons hart hebben we moeten besluiten om die niet door te laten gaan. Gezien het lage aantal aanmeldingen was het financieel niet verstandig om het door te laten gaan. Omdat we in onze dagelijkse praktijk wel veel herkenning ontmoeten, houden we de mogelijkheid open dat we de conferentie op een later moment alsnog organiseren.

Op de jaarvergadering van november 2015 hebben we opnieuw twee workshops verzorgd: Discussie over het Keuzedeel Voorbereiding Hbo voor Wiskunde op Technische opleidingen. Presentatie van de Kennisbasis Economische Wiskunde, als voorbereiding op een aanvraag voor een Keuzedeel Voorbereiding Hbo voor Wiskunde op Economische opleidingen.

In maart heeft de werkgroep op gepaste wijze afscheid genomen van Roel van Asselt, waarbij ook enkele oud-werkgroepleden en het verenigingsbestuur aanwezig waren. Omdat een ander lid in verband met haar promotietraject tijdelijk geen actieve rol kan spelen bestaat de werkgroep nu uit een kern van vijf actieve leden en een kring van belangstellenden, en is actief op zoek naar nieuwe leden uit het mbo en hbo.

Wereldwiskunde Fonds

Het Wereldwiskunde Fonds financiert projecten in derdewereldlanden gericht op het verbeteren en ondersteunen van wiskundeonderwijs op middelbare school niveau.

De samenstelling van het bestuur in het verslagjaar was:

Evert van de Vrie, voorzitter
 Wim Kuipers, secretaris tot mei 2016
 Heleen van der Ree, secretaris ai sinds mei 2016
 Hans van de Lagemaat, penningmeester
 Jos Remijn, Veilingmeester
 Juliëtte Feitsma, PR medewerker
 Betty Straatman, lid
 Nanja de Rie, lid sinds februari 2016
 Monica Woldinga, lid sinds mei 2016

In het verslagjaar is drie keer vergaderd waarin een aantal projectvoorstellen is besproken en goedgekeurd (zie hieronder een lijstje met goedgekeurde projecten). Projecten worden beoordeeld aan de hand van criteria. In elk geval moeten de gelden ten goede komen aan de ondersteuning van wiskundeonderwijs aan leerlingen op middelbaar schoolniveau. Projecten bestaan veelal uit het verkrijgen en inzetten van boeken en leermiddelen, maar bestaan soms ook uit het ondersteunen van leraren in opleiding, of ontwikkelen van lesmateriaal.

Op de bijeenkomsten wordt de voortgang van de projecten besproken. Van afgeronde projecten wordt zoveel mogelijk verslag gedaan in Euclides.

Inkomsten van het fonds bestaan uit financiële bijdragen van de leden van de vereniging. Bij de nota voor de contributie ontvangen de leden een verzoek om te doneren aan het fonds. Een groot aantal leraren geeft hieraan gehoor.

Tevens zijn er inkomsten uit 'de boekenveiling'. Oude wiskundeboeken worden van vele personen en instanties ontvangen en op een veiling aangeboden. Twee keer per jaar loopt er een online veiling waarop geboden kan worden op boeken. In de tussentijd worden de boeken voor een vast bedrag verkocht. In dit verslagjaar is de online software voor de veiling geheel vernieuwd. De nieuwe online veiling functioneert prima.

Naast bovenstaande inkomsten is éénmalig een donatie van 4000 euro binnengekomen van netwerk ICT-NU, een samenwerkingsverband van scholen voor voortgezet onderwijs in Utrecht en omgeving.

Goedgekeurde projecten in 2015-2016:

Jiboroh Basic Cycle School, Gambia.
 Marich Secondary School, Kenya.
 Etnomatematica, Colombia.
 Mahuruni Primary school, Kenya.
 Cluny Free Junior Secondary, Sierra Leone
 Anita Methodist School, India
 Northbury Park Secondary School, Zuid-Afrika
 St Johns school for the Deaf, Gambia.

Ten slotte

Het bestuur wil bij deze al die leden bedanken die zich met groot enthousiasme en verantwoordelijkheidsgevoel inzetten voor de vereniging en er daarmee voor zorgen dat de belangen van het wiskundeonderwijs en van de wiskundeleraar over een breed vlak gediend worden.

Om te kunnen blijven voldoen aan de regelmatige vraag vanuit diverse instanties om collega's aan te leveren om zitting te nemen in syllabuscommissies of andere gremia waarin expertise vanuit de praktijk zeer gewenst is, verzoeken we leden zich kenbaar te maken indien ze voor dit soort activiteiten belangstelling hebben. Neem daartoe contact op met een van de bestuurders, bijvoorbeeld via secretaris@nvww.nl